822/09

Den 15. juni 2009 blev i sag nr. 75.033:

xxxxxx xxxxx
xxxxxxxxxxx xxx
xxxx xxxxxxx

mod

Danica Pension
Parallelvej 17
2800 Lyngby

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har forsikring med dækning ved tab af erhvervsevne i Danica Pension, klager over selskabets afvisning af at yde forsikringsdækning ved tab af erhvervsevne efter den 1/10 2008.

Selskabet har ydet præmiefritagelse og udbetalt fuld forsikringsydelse i en midlertidig periode fra den 25/4 2007 til den 1/10 2008. Selskabet har vurderet, at klagerens generelle erhvervsevne ikke er nedsat i dækningsberettigende grad efter den 1/10 2008 og har derfor afvist at yde forsikringsdækning efter denne dato.

Forsikringen giver ret til præmiefritagelse og udbetaling af fuld forsikringsydelse, hvis klagerens erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykkestilfælde nedsættes til en tredjedel eller mindre af den fulde erhvervsevne. Nedsættes erhvervsevnen til mellem halvdelen og en tredjedel, giver forsikringen ret til udbetaling af halv forsikringsydelse. Der er en karensperiode på tre måneder.

Klageren, der er født i 1965 og udlært maskinarbejder, anmeldte i maj 2007 til selskabet, at han siden den 25/1 2007 havde været sygemeldt på grund af eksem/allergi. Klageren er selvstændig erhvervsdrivende og arbejder med fræsning og drejning af metal-

emner. Det fremgår af anmeldelsesblanketten, at han før sygemeldingen havde en årlig bruttoindtægt på mellem 550.000 og 700.000 kr.

I forbindelse med skadens anmeldelse modtog selskabet tillige en af klagerens egen læge underskrevet lægeattest, hvoraf det bl.a. fremgår, at klagerens lidelse skyldes allergi over for køle- og smøremidler.

På baggrund af de modtagne oplysninger bevilgede selskabet midlertidig præmiefritagelse og udbetaling ved tab af erhvervsevne fra karensperiodens udløb den 25/4 2007 til den 1/10 2007. Præmiefritagelsen og udbetalingen blev herefter løbende forlænget.

Den 27/11 2007 modtog selskabet bl.a. speciallægeerklæring af 26/6 2007 fra professor og speciallæge i dermato-venerologi P.B. Af speciallægeerklæringen fremgår bl.a.:

> "Objektivt:
> Patienten har i dag kroniske eksemforandringer dækkende hele overfladen af begge hænders volarsider, og fingrenes volarsider samt ca. 50 % af dorsalsiden af hænderne. Der er i dag ingen forandringer andre steder på kroppen.
>
> Konklusion:
> 42 årig selvstændig maskinfabrikejer med maskinarbejderbaggrund udvikler i januar 2007 eksem på allergisk basis overfor køle-smøremidler. Da han selv arbejder som eneste medarbejder i virksomheden og dermed er i konstant kontakt med køle-smøremidler i maskinerne, har dette medført at maskinfabrikken ikke har arbejdet siden februar 2007. Patienten har ikke yderligere uddannelse end svendebrev som maskinarbejder fra 1983. Er ikke umiddelbart interesseret i at læse videre, da han i 1980 gik ud af skolen som 15 årig og mener, at der vil være for meget der skal indhentes for at han kan opnå en relevant uddannelse. De påviste allergier er direkte udløst af allergener i køle-smøremidler i patientens virksomhed."

Selskabet vurderede herefter klagerens generelle erhvervsevne, som ikke fandtes nedsat med mindst halvdelen. Ved skrivelse af 7/1 2008 meddelte selskabet ham derfor, at han ikke længere var berettiget til præmiefritagelse og udbetaling. Afgørelsen blev begrundet med, at hans eksem på hænderne ikke burde forhindre ham i at udføre arbejde, hvor han ikke kommer i kontakt med køle- og smøremidler.

Klageren var utilfreds med afgørelsen, hvilket han meddelte selskabet ved e-mail af 18/2 2008. Vedhæftet e-mailen modtog selskabet tillige nogle fotos af hans hænder.

Ifølge det oplyste havde klageren ved en tidligere henvendelse tilkendegivet, at hans eksem også udløses ved berøring med vand, og selskabets medicinske lægekonsulent vurderede på baggrund af de nu fremkomne oplysninger, at det var nødvendigt med en ny speciallægeundersøgelse. Selskabet genoptog derfor den midlertidige præmiefritagelse og udbetaling.

Selskabet anmodede herefter professor og speciallæge i dermato-venerologi P.B. om at udfærdige ny speciallægeerklæring.

Selskabet modtog speciallægeerklæringen den 28/4 2008. Af denne erklæring, der er dateret 24/4 2008, fremgår bl.a.:

"1. OBJEKTIV UNDERSØGELSE:

Begge håndflader og fingrenes volare sider er præget af kroniske eksemforandringer med rødme, infiltration og skældannelse. På siderne af højre 4. og 5. finger samt på venstre 2., 3. og 4. finger ses der friske, dybtliggende vesikler, rødme og kradsningsekskorriationer. Der er dystrofiske negleforandringer på de fleste af fingerneglene bortset fra de sidste 3-4 mm proksimalt, hvilket angiver, at eksemet har været i en forholdsvis rolig periode frem til herværende undersøgelse.

DIAGNOSE:
//Dermatitis contactus allergica professionalis (køle/smøremidler)//.

2. Der ønskes vurdering af et evt. nødvendigt skånebehov, herunder hvad patienten ud fra en lægelig vurdering bør fritages for.

Patienten har flere gange under sygemeldingsperioder været borte fra kontakt med køle/smøremidler, og eksemet har herunder været i opheling.
Det er således helt klart, at patienten må fritages for kontakt til al form for køle/smøremidler og formentlig også alle andre mineralske olieprodukter.

3. Det ønskes vurderet, hvorvidt der er sammenhæng mellem forsikredes opfattelse af skånebehovet og den kliniske undersøgelse.

Patienten er fuldt ud klar over, at han ikke kan fortsætte med at have kontakt til køle/smøremidler, hvilket også er årsagen til, at han i går har sat virksomheden til salg. Det er patientens plan evt. at arbejde freelance som maskinkonstruktør, evt. med kursus eller uddannelse til dette først, men i øvrigt er der ingen faste planer, idet patienten har fokuseret på, at virksomheden skal sælges, før han kan planlægge videre i sit liv.

4. Det ønskes vurderet, hvorvidt der er udsigt til forbedring/forværring af den aktuelle helbredstilstand og i bekræftende fald ønskes et skøn over tidshorisonten.
Der er helt klart udsigt til forbedring af den aktuelle helbredstilstand, idet patienten ved tidligere sygemeldingsperioder har kunnet blive næsten eksemfri, når han ikke har kontakt til virksomhedens produkter og produktionsapparat.

Man kan derfor forudse, at når virksomheden er solgt, vil patientens helbredstilstand forbedres. Tidshorisonten vil således være relateret til, hvornår virksomheden kan sælges, men patienten håber, at dette kan ske indenfor en tidsperiode på 3-6 mdr.

KONKLUSION:
42-årig, selvstændig, maskinarbejderuddannet, maskinfabrikejer, som i januar 2007 udvikler eksem på allergisk basis overfor køle/smøremidler.
Patienten var primært eneste medarbejder i virksomheden men har på det seneste forsøgt, om han kunne beholde sin virksomhed ved at ansætte en medarbejder til at betjene maskinerne. Det har dog ikke været muligt for patienten helt at undgå kontakt til fabrikkens produkter på trods af, at han ikke har betjent maskinerne direkte, og eksemet har derfor konstant været til stede i varierende styrke.

Patienten har netop nu indset, at den nuværende situation ikke er holdbar og har af denne grund sat virksomheden til salg. Der er derfor begrundet håb om, at patientens eksem kan gå helt i ro, når han ikke længere har kontakt til køle/smøremidler og andre olieprodukter."

Selskabets lægekonsulent vurderede herefter, at klagerens generelle erhvervsevne ikke er nedsat til mindst halvdelen. Selskabet afviste derfor at yde forsikringsdækning efter den 1/10 2008, hvilket blev meddelt klageren ved skrivelse af 15/8 2008.

Efterfølgende fulgte yderligere korrespondance mellem parterne, og den 11/11 2008 blev sagen indbragt for nævnet.

Klageren har nedlagt påstand om, at selskabet skal anerkende, at hans generelle erhvervsevne er nedsat i dækningsberettigende grad. Til støtte herfor har han i klagen til nævnet bl.a. anført:

"Jeg er 100% uarbejdsdygtig i mit erhverv og kan derfor ikke bruge min uddannelse.
Jeg kan på ingen måde tjene det samme som hidtidig da jeg er at betragte som ufaglært.
I mine forsikringsbetingelser står:

Bedømt under hensyn til forsikredes nuværende tilstand, **uddannelse og tidligere virksomhed.**

Forsikringen er tegnet igennem Pension For Selvstændige, så derfor må man mene at det ikke, kan overraske Danica Pension at man er selvstændig.

Jeg henviser derudover til sag nr. 69.575 hvor nævnet udtaler:
Ved bedømmelsen af, hvad klageren ville have kunnet tjene uden sin sygdom, må der lægges vægt på hans uddannelse, erhvervserfaring og tidligere indtjening, jf. også udtalelsen i Højesterets dom af 21/12 2006 i sag nr. 481/2005."

Heroverfor har selskabet i skrivelse af 2/12 2008 til nævnet bl.a. anført:

"Vi fastholder vores afgørelse.

Når vi modtager en anmeldelse ved uarbejdsdygtighed, vurderer vi til at starte med, om forsikrede er ude af stand til at arbejde i sit nuværende erhverv, i dette tilfælde som selvstændig med en maskinforretning. I en midlertidig periode på maksimalt 18 måneder fra 1. sygedag vurderer Danica Pension forsikredes erhvervsevne i forhold til hans eget erhverv. Efter de 18 måneder - eller hvis tilstanden inden er stabiliseret i et sådant omfang, at den fremtidige erhvervsevne kan vurderes - foretager Danica Pension en vurdering af forsikredes længerevarende erhvervsevne.

I modsætning til vurderingen i forbindelse med midlertidigt tab af erhvervsevne er vurderingen af den længerevarende erhvervsevne ikke længere begrænset til, om J.V. kan arbejde som selvstændig med en maskinforretning eller ej. Kort sagt ser vi på, hvad en erhvervsdygtig person med tilsvarende alder, uddannelse m.m. kan tjene. Hvis sygdommen betyder, at han har mistet mere end halvdelen af denne indtægt, er han berettiget til halv udbetaling ved tab af erhvervsevne, henholdsvis hel udbetaling og præmiefritagelse, hvis han har mistet mere end 2/3 af denne indtægt.

Vi har fra 1. sygedag den 25. januar 2007 til den 1. oktober 2008 vurderet J.V.'s erhvervsevne i forhold til hans hidtidige erhverv som selvstændig med en maskinforretning. Efter den 1. oktober 2008 har vi vurderet, at det er muligt at vurdere den længerevarende erhvervsevne. Vurderingen sker således ikke længere med udgangspunkt i, om J.V. kan arbejde som selvstændig med en maskinforretning.

Ifølge DA's lønstatistik tjener en rask person med en uddannelse som maskinarbejder og med mere end 25 års erfaring i gennemsnit 30.000 kroner om måneden. På baggrund af lægeoplysningerne er det vores skøn, at J.V.'s hudlidelse ikke bør nedsætte hans evne til at tjene mindst halvdelen af dette beløb, som en fuldt arbejdsdygtig person med tilsvarende uddannelse og alder tjener. Det kunne for eksempel være som maskinkonstruktør, som har været drøftet med speciallæge P.B. eller andre erhverv, hvor kontakt med køle- og smøremidler og mineralske olieprodukter undgås.

J.V. henviser i sin klage til ankenævnssag 69.575, der også henviser til udtalelse i Højesterets dom af 21. december 2006 i sag nr. 481/2005. Det påpeges netop heri, at der ved vurdering af erhvervsevnen skal foretages en sammenligning af indtjening generelt i forhold til kundens uddannelse. Der er således intet i afgørelsen/dommen, der modsiger eller stiller tvivl omkring den vurdering, vi har foretaget i denne sag. Dette bekræftes desuden i ankenævnssag 73.242, hvor nævnet udtaler, at sammenligningsgrundlaget ikke er, hvad klageren tidligere har tjent, men hvad en person med klagerens alder og uddannelse må skønnes at tjene jf. også Højesteretsdom gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen 2007, side 846.

Vi fastholder på denne baggrund vores afgørelse, idet J.V. ikke har dokumenteret, at hans generelle erhvervsevne er nedsat med halvdelen eller mere af helbredsmæssige årsager, og vi fastholder, at han ikke er berettiget til præmiefritagelse og udbetaling ved tab af erhvervsevne efter den 1. oktober 2008."

Hertil har klageren i skrivelse af 9/12 2008 til nævnet bemærket:

"Jeg er sådan set enig i det af Danica Pension oplyste sagsforløb.

Jeg hæfter mig dog ved, at der på side 3 i det til jer sendte står citat 'Kort sagt ser vi på, hvad en arbejdsdygtig person med tilsvarende alder, uddannelse m.m., som du har, **kan tjene**. Hvis sygdommen betyder, at du har mistet mellem 1/2 og 2/3 eller mere end 2/3 af den-

ne indtægt, er du berettiget til udbetaling ved længerevarende erhvervsevnetab.' citat slut. Som det fremgår står der **ikke i gennemsnit kan tjene men kan tjene**.

Jeg har også forespurgt hos DA, de oplyste mig at de ikke er i besiddelse af nogen lønstatistik, men henviste til DI.

Her kunne de oplyse at en med samme uddannelse, kompetencer og erfaring tjener 245 pr. time hvilket giver 39273,50 kroner om måneden plus div. bidrag (6,45% = 41806,64 kr.).
Ifølge Business Danmark ville gennemsnitslønnen være 47000,00 om måneden og jeg ville kunne tjene 64400,00 om måneden (se medsendt bilag …).
Ifølge Ledernes Lønstatistik ville lønnen være mellem 40500,00 til 48300,00 (se bilag …).
Alle viser altså at jeg ville kunne tjene væsentligt mere end det af Danica Pension oplyste beløb. Et gennemsnit af de 3 ovennævnte er 51502,00 om måneden.
Hvilket passer fint med størrelsen på min hidtidige indtægt.
Der står i Danica Pensions betingelser at de skal bedømme under hensyn til uddannelse og tidligere virksomhed (se medsendt bilag …). Jeg formoder at ordet virksomhed i denne sammenhæng betyder: tidligere virke/funktion. Mit tidligere virke/funktion var selvstændig erhvervsdrivende.

Da jeg på nuværende tidspunkt er at sammenligne med en ufaglært der har behov for særlige skåne behov, vil jeg måske kunne tjene 93 kr. i timen hvilket er 14907,90 kr. om måneden altså langt under en 1/3.

Uanset hvilken model man anvender vil jeg altså mindst mistet mellem 1/2 - 2/3 af hvad jeg ville kunne tjene hvis jeg var rask.

Med hensyn til anden uddannelse er det nok ikke relevant. Da mine skole papirer ikke er gode nok. Jeg har medsendt det af Danica Pension omtalte fotos (se medsendt bilag …).

På baggrund af ovenstående mener jeg at ha' dokumenteret at min generelle erhvervsevne er nedsat med halvdelen eller mere pga. min sygdom."

Herefter har selskabet i skrivelse af 12/1 2009 til nævnet anført:

"J.V. er uenig med os i vores oplysning om, hvad raske personer tjener. Han mener, at den gennemsnitlige løn skal sættes højere. Vi er ikke enige i dette, idet der skal ses på, hvad raske personer med en uddannelse som maskinarbejder og med mere end 25 års erfaring tjener, og ikke om han er selvstændig eller ej.

Det er dog vores vurdering, at uanset, om der ses på den af J.V. oplyste gennemsnitsløn eller den gennemsnitsløn, vi mener, der skal lægges til grund, så ændrer det ikke på, at J.V. med de gener, han har af sin hudsygdom, bør kunne tjene mere end 25.000 kroner om måneden efter omskoling til f.eks. maskinkonstruktør, hvilket er mere end halvdelen af gennemsnitslønnen for raske personer.

J.V. er uarbejdsdygtig i sit fag som maskinarbejder på grund af sin hudlidelse, men han er ikke uarbejdsdygtig i andre fag, som man med rimelighed kan forvente, at han kan påtage sig med de ressourcer, han har.

Vi fastholder vores afgørelse og beder Ankenævnet afgøre sagen."

Klageren og selskabet er efterfølgende fremkommet med yderligere bemærkninger i flere skrivelser til nævnet.

Nævnet har fået forelagt det i sagen vedlagte foto af klagerens hænder.

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**Når den forsikrede har et længerevarende tab af erhvervsevne**
Når vi vurderer, om tabet af erhvervsevnen fremover er længerevarende, laver vi en generel vurdering af den forsikredes erhvervsevne.

Først skønner vi, hvor meget den forsikrede kan tjene. Vi tager hensyn til den forsikredes tilstand, tidligere beskæftigelse og uddannelse - og om den forsikrede er egnet til en ny uddannelse, for eksempel ved omskoling, som kan påvirke den forsikredes indtjeningsmulighed.

Derefter sammenligner vi den skønnede indtægt med det, fuldt arbejdsdygtige personer med en tilsvarende uddannelse og alder tjener i samme del af landet. Viser sammenligningen, at den forsikrede efter vores skøn højst kan tjene 1/3 fremover af en almindelig indtægt for personer på samme alder og med en tilsvarende uddannelse i den del af landet, er den forsikredes erhvervsevne sat ned med 2/3.
…
Præmiefritagelse ved tab af erhvervsevne
Præmien skal ikke længere betales, hvis den forsikrede mister sin erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykke. Det er en forudsætning, at erhvervsevnen mistes i perioden, fra at dækningen træder i kraft, til den ophører uanset årsagen. I dækningsoversigten kan du se, hvor stort tabet af erhvervsevnen skal være, før der er ret til præmiefritagelse.

Når vi vurderer, om tabet af erhvervsevnen skal give ret til præmiefritagelse, laver vi en generel vurdering af den forsikredes erhvervsevne.

Først skønner vi, hvor meget den forsikrede kan tjene. Vi tager hensyn til den forsikredes tilstand, tidligere beskæftigelse og uddannelse - og om den forsikrede er egnet til en ny uddannelse, for eksempel ved omskoling, som kan påvirke den forsikredes indtjeningsmulighed.

Derefter sammenligner vi den skønnede indtægt med det, fuldt arbejdsdygtige personer med en tilsvarende uddannelse og alder tjener i samme del af landet. Viser sammenligningen, at den forsikrede efter vores skøn højst kan tjene 1/3 fremover af en almindelig indtægt for personer på samme alder og med en tilsvarende uddannelse i den del af landet, er den forsikredes erhvervsevne sat ned med 2/3. "

Nævnet udtaler:

Efter sin gennemgang af parternes indlæg og de fremlagte bilag, herunder sagens lægelige oplysninger, finder nævnet at klageren ikke har godtgjort, at hans *generelle* er-

hvervsevne er nedsat i dækningsberettigende grad i forsikringsbetingelsernes forstand. På det foreliggende grundlag kan nævnet således ikke pålægge selskabet at yde forsikringsdækning efter den 1/10 2008.

Herefter, og idet det af klageren i øvrigt anførte ikke findes at kunne føre til et andet resultat,

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Poul Sørensen
formand